

STRING

En ny stærk vækstkorridor i Nordeuropa

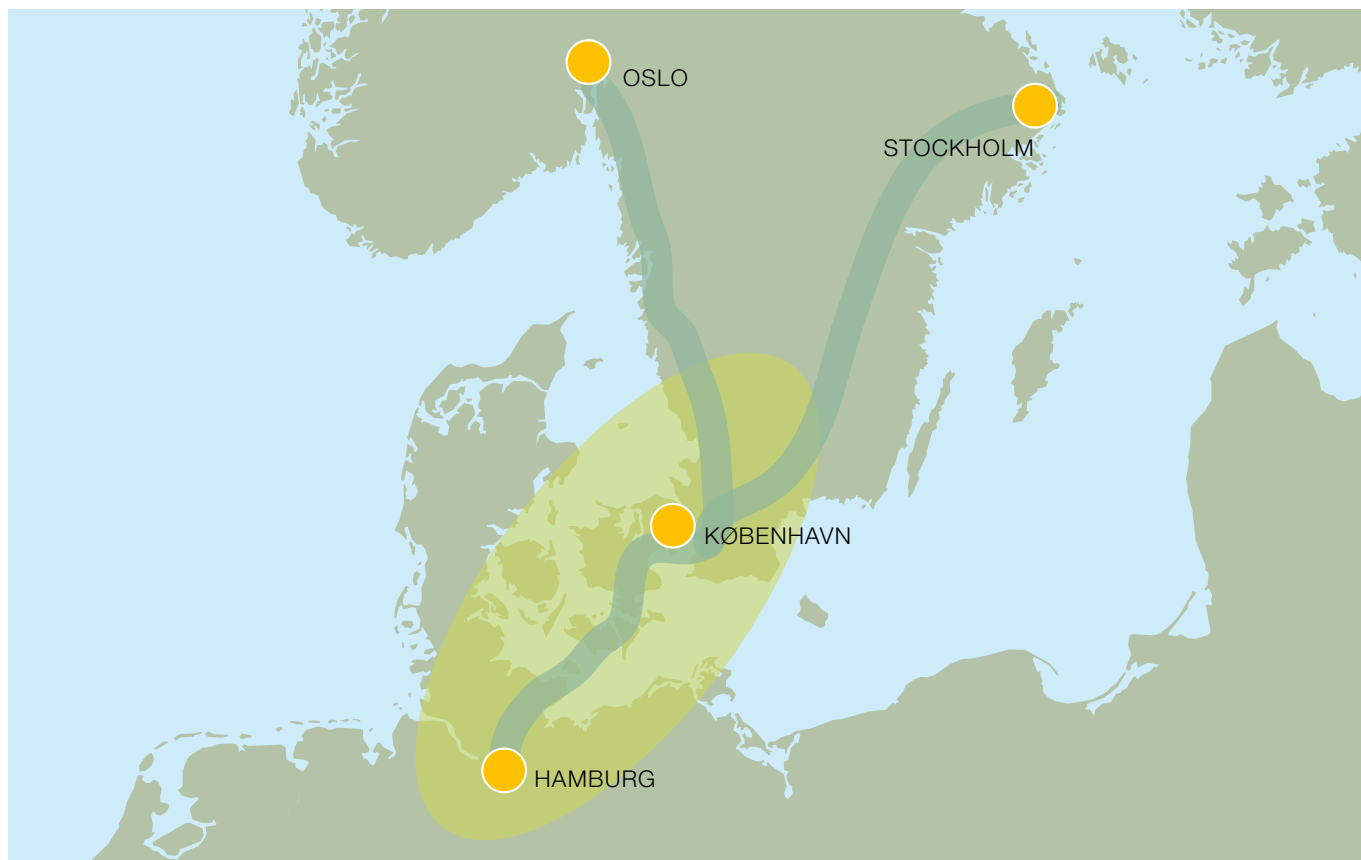

FOTO: KARIN BEATE NØSTERUD/NORDEN.ORG

Øresund-Hamburg – en ny stærk vækstkorridor

Når den faste forbindelse under Femern Bælt står færdig i 2021, er et nyt europæisk kraftcenter fysisk etableret. Forskning, udvikling, industri- og serviceerhverv i hele korridoren mellem Øresundsregionen og Hamborg får tilført ny energi, større effektivitet og bedre muligheder for at konkurrere på grundlag af ansvarlig vækst og økonomisk udvikling, hvor det grønne aspekt er centralt.

STRING er et politisk samarbejde mellem Region Skåne, Region Hovedstaden, Københavns Kommune, Region Sjælland, Schleswig-Holstein og Hamborg, som allerede er ved at lægge grunden til det, der i de kommende år bliver en realitet for de 8,3 millioner indbyggere i området.

I STRING arbejder vi på at skabe en grøn vækstkorridor mellem Øresundsregionen og Hamborg. I vores region har vi en løbende ambition om at forvalte verdens ressourcer bæredygtigt. Grøn vækst er ikke længere et alternativ til 'almindelig vækst' i mo-

derne samfund – men et must, når det handler om at skabe traditionel økonomisk vækst, da det også gør vores region mere attraktiv. For at få en fordel i konkurrencen om at tiltrække internationale investeringer, forretninger og kompetencer skal vi vise verden, at STRING tror på ansvarlig vækst, hvor det grønne aspekt er centralt. Holdningen hos STRING er derfor, at væksten skal være bæredygtig og ansvarlig for at være realistisk.

Både i virksomhederne og på universiteterne foregår der innovation og forskning i klimateknologier og energibesparelser, som gør os til verdens førende på en lang række områder. Det giver os igen gode muligheder for at være 'first movers', når det handler om initiativer og løsninger inden for grøn vækst. Med etableringen af det svenske forskningscenter ESS i Lund og det tyske DESY i Hamborg får regionen en førende position inden for materialeforskning, som bringer vores erhvervsliv og forskningsinstitutioner et skridt længere op i den globale elite.

KORT: STRING

Samspelet mellem en historisk stor investering i infrastruktur, indsatsen rettet mod forskningscentre og opbygningen af kompetencer samt de synergier, der vil opstå i hele korridoren, når vi bindes tættere sammen, vil give os en unik mulighed for at skabe en fremtid kendetegnet ved bæredygtighed, viden, vækst og kulturel sammenhængskraft.

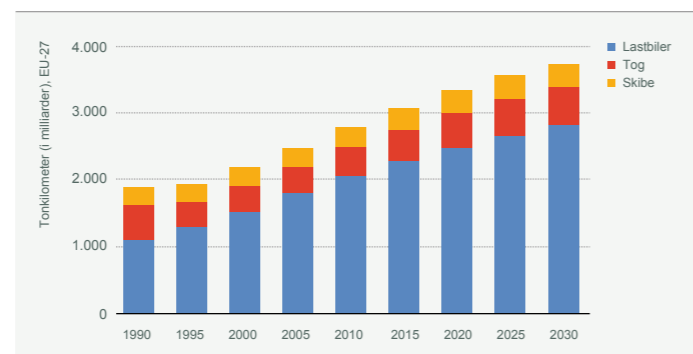
På de følgende sider beskriver vi vores aktiviteter.

Infrastruktur – nøglen til grøn vækst og udvikling

I øjeblikket planlægges de næste 50 års udvikling i Nordeuropa. Femern-forbindelsen er en ny systemforandrende infrastruktur, som vil skabe udvikling, større mobilitet samt nye muligheder for vækst i et stort område rundt om forbindelsen. Øresundsforbindelsen mellem Danmark og Sverige samt Storebæltsforbindelsen i Danmark er eksempler på, hvordan øget tilgængelighed har skabt store forandringer og høj vækst.

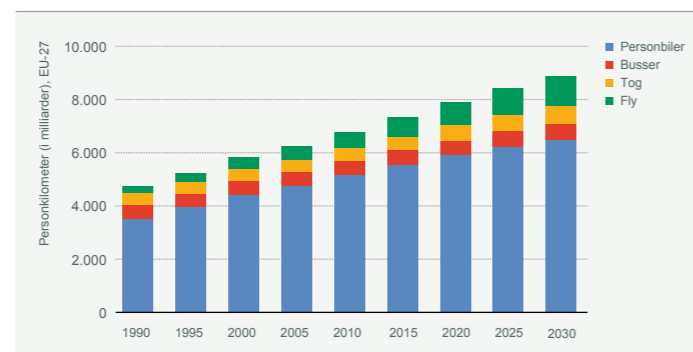
Måden, vi udformer trafiksystemet i Femern-korridoren på, er desuden afgørende for, om mere gods kan flyttes over på jernbanenettet – og om de miljøvenlige tog kan konkurrere med transportformer med højere emissionsniveauer, dvs. biler og fly.

Udvikling i godstransport

Kilde: Transport Datalab/HTC

Udvikling i passagertransport

Kilde: Transport Datalab/HTC

Europa-Kommissionen skønner, at både gods- og passagertrafikken vil blive næsten fordoblet i perioden 1990-2030. Det øger behovet for moderne infrastruktur og gør det nødvendigt at styrke jernbanernes mulighed for at konkurrere med fly- og vejtransport markant, hvis vi skal øge effektiviteten og opfylde EU's miljømål.

I STRING er vi derfor stærkt optaget af, hvordan indholdet i den overordnede infrastruktur mellem Øresundsregionen og Hamborg bliver. Vi har stillet et generelt krav om, at det ikke må tage mere end 2½ time at rejse fra København til Hamborg med tog. Det vil knytte de to store metropoler tættere sammen og skabe mulighed for, at der opstår en ny kulturel og økonomisk synergi samt et nyt nordeuropæisk kraftcenter – til gavn for hele regionen.

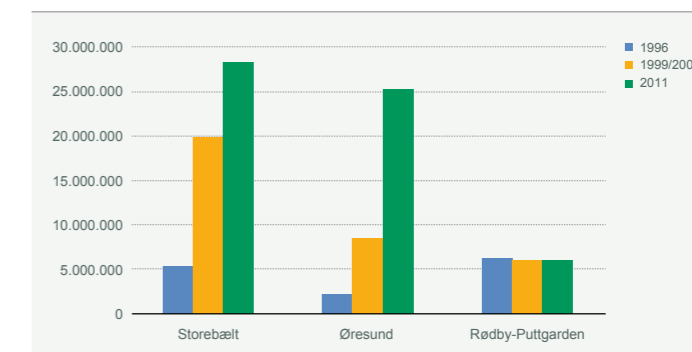
Samtidig vil en sådan modernisering af den omkring 300 km lange jernbanestrækning mellem København og Hamburg medføre en stigning i mængden af gods, der kan transporteres med tog. Det betyder også en stigning i kundegrundlaget på de internationale flyruter fra Københavns Lufthavn, når Nordtyskland i tidsmæssig henseende kommer langt tættere på lufthavnen.

I Danmark har Folketinget allerede vedtaget det kvalitetsniveau, der skal

gælde for den nye infrastruktur: Hastigheder på 200-250 km/t kan anvendes på strækningen fra København via Femern-forbindelsen til Puttgarden i Tyskland. Designet af de tyske landanlæg mellem Puttgarden og Hamborg er dog endnu ikke færdiggjort. I statstraktaten mellem Danmark og Tyskland vedrørende Femern-forbindelsen er det fastlagt, at forbindelsens landanlæg i Tyskland først er færdigetableret syv år

efter Femern-forbindelsens åbning, og at de pågældende planer for den tyske jernbanestrækning giver mulighed for en maksimal hastighed på 160 km/t. STRING mener, at en opgradering og fremskyndelse af de tyske landanlæg er nødvendigt for at få fuldt udbytte af den nye infrastruktur helt fra åbningen i 2021. Beslutningerne vedrørende den endelige løsning vil blive truffet i løbet af 2014 og 2015.

Passagerer pr. år på eksisterende forbindelser

Kilde: STRING

De faste forbindelser i og omkring Danmark er vokset markant med hensyn til mobilitet og aktivitet. Her ses udviklingen i antal personer, der har krydset henholdsvis Storebælt og Øresund – samt udviklingen i samme periode for færgeforbindelsen mellem Rødby og Puttgarden. Når den faste forbindelse under Femern Bælt åbnes i 2021, må der desuden forventes en markant ændring i trafikmønstre.

En grøn vækststrategi for STRING

STRING arbejder på at skabe vækst i korridoren mellem Skåne og Hamborg. I denne kontekst er grøn vækst ikke længere et alternativ til 'almindelig' vækst i moderne samfund – det er et must, når det handler om at skabe traditionel økonomisk vækst. Denne form for vækst har fokus på at gå bort fra en ressourceødelæggende og emissionsintensiv økonomi og i stedet arbejde for en reduktion af skadelige udledninger, effektiv udnyttelse af naturressourcer samt støtte til virksomheder, der innoverer og implementerer grønne politikker, der reducerer CO2-udledningen. Dette er helt afgørende i en tid med begrænsede ressourcer.

Men grøn vækst er ikke bare vigtigt i et miljømæssigt perspektiv – grøn vækst gør også vores region mere attraktiv. For at få en fordel i konkurrencen om at tiltrække internationale investeringer, forretninger og kompetencer skal vi vise verden, at STRING tror på ansvarlig vækst, hvor det grønne aspekt er centralt. Grøn og ansvarlig vækst, er

derfor centralt for udviklingen af enhver form for vækst.

For at afspejle og udbygge dette har STRING nu udarbejdet en grøn vækststrategi, der dækker hele regionen. Inden for STRING-samarbejdet har vi nogle af verdens førende brancher, når det handler om cleantech, energieffektivitet, vindenergi og affaldshåndtering, samt flere andre brancher, der har fokus på bæredygtighed. Vi har desuden meget stor knowhow i den offentlige sektor inden for planlægnings- og innovationsinitiativer, som understøtter bæredygtige klimaløsninger, såsom klyngebyggeri. Formålet med den grønne vækststrategi er at samle ressourcer og viden fra virksomheder, forskningsinstitutioner og den offentlige sektor i regionen, så vi på grundlag af dette kan sikre en bæredygtig, ansvarlig og økonomisk sund udvikling af vores velfærdssamfund.

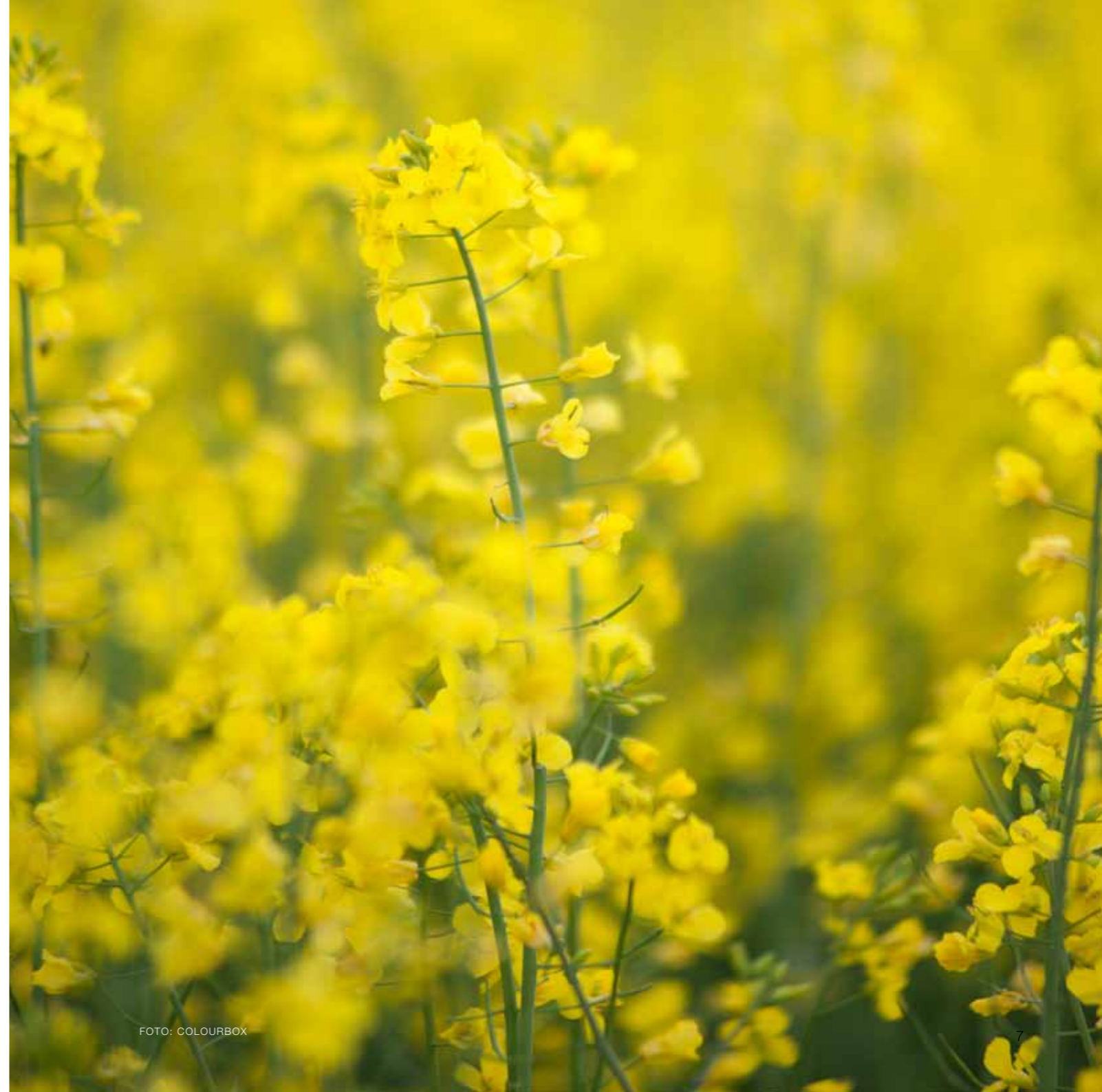
Strategien fokuserer på fem temaer, hvor vi er førende, og som også har

potentiale for forretningsudvikling. Disse temaer er:

- Grøn mobilitet
- Bæredygtige byer
- Energieffektivitet i bygninger
- Vedvarende energi
- Ressourceeffektivitet og affaldshåndtering

Vi har gennemgået igangværende centrale initiativer i regionen og afdækket mangler og uudnyttede muligheder. Strategien identificerer således seks nye projekter, som vi mener bør iværksættes, og som dækker hele regionen. Disse 'profilprojekter' anses for at være nødvendige for at fremme den grønne vækstdagsorden.

Efter at have fastlagt konkrete handlinger er næste skridt at indføre strategianbefalingerne og få igangsat profilprojekterne. Projekterne skal ledes af klynger bestående af interessenter fra erhvervslivet, den akademiske verden og den offentlige sektor.

Forskning og udvikling

FOTO: JOHANNES JANSSON /WWW.NORDEN.ORG

Der er mange muligheder for samarbejde inden for forskning og udvikling blandt virksomheder og forskningsinstitutioner i Danmark, Sverige og Nordtyskland. Det seneste eksempel er den samarbejdsaftale, der er indgået mellem det neutronbaserede forskningscenter ESS, som er ved at blive opført i Lund i Skåne, og hvor data-centret vil blive placeret på Niels Bohr Institutet i København, og røntgenfaciliteterne på forskningscentret DESY i Hamborg. Begge faciliteter vil være i drift på omkring det tidspunkt, hvor den faste forbindelse over Femern

Bælt åbner i 2021, og vil gøre vores del af Europa til verdens førende region inden for materialeforskning.

I STRING-regionen er der også en række andre kompetenceområder, der giver mulighed for samarbejde, bl.a. vindenergi, cleantech, fødevareresektoren, lægemiddelindustrien, havforskning og logistik. Potentialet for at øge samarbejdet mellem Danmark, Sverige og Tyskland på disse områder er betydeligt og vil bidrage til at sikre nye investeringer og nye arbejdspladser.

For at opnå synergieffekter af samarbejdet inden for forskning og udvikling både i virksomhederne og på universiteterne er det nødvendigt, at mange parter arbejder sammen om en fokuseret indsats i den nærmeste fremtid. STRING vil fremme og invitere til samarbejde mellem organisationer, universiteter, virksomheder, forskere og den offentlige sektor i STRING-regionen, både for at etablere de relevante klynger og for at fortælle historien om regionens kompetencer.

Kultur og turisme

Når Femern Bælt-tunnelen åbner i 2021, vil Nordeuropa opleve forandringer. Mobiliteten vil blive øget, og det bliver nemmere at besøge nabolandene. For at sikre, at vores region virkelig får gavn af etableringen og udbygningen af den faste forbindelse, er det vigtigt også at se på turisme. For at maksimere effekterne har STRING sammen med en række centrale turismeaktører fra hele korridoren – både den private og den offentlige sektor – udarbejdet 'Building Tourism'-strategien.

Strategien går ud på at sikre, at Femern Bælt-regionen kan klare sig i den skærpede internationale konkurrence om turister. Det skal opnås ved at styrke turistbranchen i hele regionen gennem vidensdeling og samarbejde – både nu og efter forbindelsens åbning. STRING-partnerne er enige om, at turistbranchen skal spille en aktiv rolle i integration, vækst og skabelse af nye jobs i kølvandet på etableringen af den faste forbindelse. Strategien viser således, hvordan regionale aktører

kan arbejde sammen om at udbygge de interne og eksterne turistmarkeder i regionen, ligesom den indeholder et projektkatalog med nødvendige initiativer og/eller projekter. Projekterne sætter fokus på de prioriterede initiativer hos hver enkelt projektpartner og vil stimulere tværregional turisme eller udvide markedspladsen for international turisme.

Et af de vigtigste punkter, rapporten peger på, er behovet for at se turisme som et strategisk aktiv til at opnå vækst og udvikling. Turisme skaber

med andre ord mere end blot hotelovernatninger og omsætning inden for turistbranchens kerneområder. Turisme skaber også jobs, international opmærksomhed, netværk og et grundlag for strategisk infrastruktur, såsom lufthavne, arenaer og kongrescentre. Det er vigtigt at forstå, at turisme er et værdikædeprodukt, som binder en lang række sektorer sammen i bestræbelserne på at levere et samlet produkt til kunderne.

Turisme er derfor et meget vigtigt element i regionens samlede vækst.

FOTO: FEMERN A/S

Barrierer

Et helt centralt punkt i en integrationsproces på tværs af landegrænser er arbejdet med at fjerne barrierer og hindringer for fri bevægelighed. Helt almindelige, men vigtige aspekter som skat, ansættelsesforhold, forskelle i lovgivning, regler og administration, eller simpelthen manglende viden og forståelse, kan blokere en individuel integrationsproces.

Grænseoverskridende samarbejdsorganisationer som Öresundskomiteen, Femern Bælt Komitéen og samarbejdet i Region Sønderjylland-Schleswig har en solid viden om, hvad problemerne består i, og har alle produceret omfattende rapporter og forslag til regeringerne i Danmark, Sverige og Tyskland om, hvordan nogle af disse problemer kan løses.

Regeringerne har således adgang til veldokumenteret materiale, når de skal håndtere disse spørgsmål.

FOTO: JOHANNES JANSSON/NORDEN.ORG

STRING støtter bestræbelserne på at nedbryde barriererne – og på den måde sikre den bedste udnyttelse af de massive investeringer i grænseoverskridende infrastruktur, som de samme regeringer har foretaget eller er ved at foretage.

STRING i tal

Indbyggertal (2012): **8.421.906**

Arbejdsstyrke (2012): **4.496.000**

Bruttoregionalprodukt (2010, mio. euro): **318.312**

BRP/indbygger (2010): **38.200** (EU 27-gennemsnit: 24.500)

Ledighed (2012): **6,6%** (EU 27-gennemsnit: 10,4%)

56 universiteter **18** forskningsinstitutioner **325.000** studerende

70.000 videnskabelige medarbejdere

KILDE: EUROSTAT 5. FEHMARNBELT BUSINESS COUNCIL (FBBC)

YDERLIGERE INFORMATION

STRING Sekretariat

Alleen 15
4180 Sorø
Danmark
www.stringnetwork.org

Jacob Vestergaard

Direktor
jves@regionsjaelland.dk
+45 2082 3459

Rebecca Elliott

Project Advisor
aarr@regionsjaelland.dk
+45 2494 3887

Stefan Rehm

Project Advisor
sr@pmb-rehm.de
+49 431590 1849

Thomas Littmann

Project Advisor
Thomas.littmann@sk.hamburg.de
+ 49 40 428312528

STRING er et politisk grænseoverskridende samarbejde mellem Region Hovedstaden, Københavns Kommune og Region Sjælland i Danmark, Region Skåne i Sverige og Hamborg og Slesvig-Holsten i Tyskland.

Det er vores vision, at STRING-regionen skal være drivkraften bag en nordeuropæisk grøn vækstkorridor bestående af STRING-regionen i et funktionelt samarbejde med vores naboregioner. Korridoren bliver et grønt europæisk kraftcenter og en stærk strategisk akse, som vil bidrage til viden, vækst, velfærd og bæredygtighed i Nordeuropa, herunder Østersøregionen.

